

ΝΥΚΤΕΡΙΣ

Συνδρομὴ προπληρωτέα.

Δι' ἀγγελίας καὶ διατριβὰς ἰδιαίτεροι συμφωνίαι
 προπληρωόμεναι.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
 ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 5 ΛΕΠΤΑ

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 3.

Γραφεῖα—ὁδὸς Τσαμαδοῦ 10.

Ἀθῆναι, Κυριακῆ, 10 Ἰουνίου 1901.

Ἡ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ Ἱστορία ὑπερήφανος μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ στυγερά τῆς Δουλείας ἀζύνη δὲν κατώρθωσε ν' ἀνασκάψῃ, πρόρριζον τὸ καλλίκαρπον τῆς Ποιήσεως δένδρον, διότι εἰς τὴν πρώτην εὐεργετικὴν πνοὴν ἀνέμου ζωηφόρου, τοιαύτην ἀνέδωσε βλάστησιν, ὥστε πᾶσα ἑλληνικὴ καρδία νὰ μεθυσθῇ ὑπὸ ἀρώματος θείου καὶ νὰ πετάξῃ νοσταλγῆς εἰς τὰς θαλπνὰς ἀγκάλας τῆς Ἐλευθερίας.

Καὶ μέχρι τοῦδε μὲν ἀπὸ τοῦ Φεραίου μέχρι τοῦ Παράσχου ἡ Πατρίς αἰσθάνεται περὶ ἑαυτὴν μυροβόλον τὴν ἀτμόσφαιραν ὡς κατὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ Τυρταίου μέχρι τοῦ Πινδάρου χρόνους, καὶ ἀναγεννᾶται. Ἄλλ' ἄρα γε αἱ ἱεραὶ ψυχαὶ τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Εὐρυπίδου καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους δὲν συνεκινήθησαν ποσῶς διὰ τὴν ἀνάστασιν Αὐτῆς;

Ἡ Ἑλλάς ἠγαπήθη ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην μητέρα ὑπὸ τῶν τέκνων τῆς, τὰ ὅποια δι' αὐτὸ ἴσα—ἴσα ἔχυσαν τὸ αἷμά των, ἵνα μείνῃ ἀνεξάληπτον σύμβολον ὅτι δὲν θὰ Τὴν λησμονήσωσι καὶ μετὰ θάνατον. Πλὴν ζητεῖτε καὶ δοθῆσεται ὑμῖν, λέγει ἡ Γροφή. Διὰ νὰ ἐμφυσήσωσιν Ἐκείνοι τὴν μεγαλοφυΐαν των εἰς τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας δραματογράφους, πρέπει οὗτοι νὰ ἀσκήσωσιν ὄχι μόνον τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὴν καρδίαν των πρὸς τοῦτο, ὁφείλου νὰ ἀφιερωθῶσι ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὰ Πάτρια. Ἡ Ἑλλάς εἶνε ἡ κοιτίς τῆς Δραματικῆς Τέχνης ὡς ἡ Ἀγγλία τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος· καθὼς δὲ τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ καρποφορήσῃ ἀλλαχοῦ, ὅπου μετὰ περισσοῦς προθυμίας μετεφυτεύθη, οὕτω καὶ Ἐκείνη ὑπέστη ἐκτρωματικὰς παραμορφώσεις παρ' ὄλων σχεδὸν τῶν ξένων, ὅσοι μετὰ φλογερᾶς θερμῆς ἐπεζήτησαν νὰ Τὴν ἐγκολποθῶσι. Διατί λοιπὸν τυφλώττομεν; Ὅταν τις ἔχῃ εἰς τὴν αὐλήν του πηγὴν ἀφόνου καὶ διαυγεστάτου ὕδατος, προτιμᾷ ποτὲ τὸ δι' ὀχετῶν ὑπ' ἄλλων ἄλλοθεν μεταφερόμενον; Πρέπει νὰ εἶνε μωρός.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τοιαύτη κατηγορία δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ἀπολύτως κατὰ τῶν συγχρόνων δραματογράφων μας, διότι πολλοὶ ἐτίμησαν κατὰ τὸ ἐφικτὸν αὐτοῖς τὸ ἑλληνικὸν θέατρον δι' ἔργων, τὰ ὅποια ὄχι μόνον ἀναδεικνύουσιν αὐτοὺς ὡς ἄτομα ἀκραιφνεῖς φιλοπάτριδας, ἀλλὰ καὶ μυσταγωγούς ἐπιζήλους τῆς προγονικῆς Τέχνης· ἀλλ' ὅμως δὲν

κατωρθώθη ὑπ' αὐτῶν νὰ ἐμπνευσθῇ εἰς τὸ ἔθνος ἡ πεποίθησις ἐκείνη ἣτις γεννᾷ τὸν ἐνθουσιασμόν.

Ἐκαστος δι' ἴδιον λογαριασμόν ἐργαζόμενος καὶ πρὸς θεραπείαν τοῦ ἰδίου ἐργῶ ἀποκλειστικῶς φροντίζων, κηρύσσει ἀδιάλλακτον πόλεμον κατὰ παντὸς ἄλλου, ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ συγγράψῃ, καὶ οὐδένα ἀναγνωρίζει ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὅτι ἀξίζει καὶ ἐν ἔστω λεπτόν. Ἐάν τις τολμήσῃ, ὁμιλῶν πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν, νὰ τὸν συγκρίνῃ ἀπλῶς πρὸς τὸν ἄλλον, ἀλλοίμονον εἰς αὐτόν. Ἀναγορεύεται ἀμαθὴς καὶ ἀποκτᾷ ἕνα ἐχθρὸν ἄσπονδον. Ὅσακις ἐπιχειρηθῇ ἡ διδασκαλία νέου τινος—ἡ καὶ παλαιοῦ—νεοελληνικοῦ δράματος, ὁλοὶ οἱ ἄλλοι, οἱ τὰ ἄλλα γράψαντες, περικυκλοῦσιν—αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπων—τοὺς ἀναλαβόντας τὴν παράστασιν ἠθοποιούς, ἐκτοξεύοντες πᾶσαν κατηγορίαν κατὰ τοῦ «ἐξαμβλώματος» αὐτοῦ, τὸ ὅποion «καταδέχονται νὰ παρυσιάσωσιν εἰς τὸ κοινὸν τῆς πρωτεύουσας». Οὕτω δὲ τὴν προοδευτικὴν ἀμιλλαν ἀντικατέστησεν ἡ ἀλληλεξόντως.

Ἀνάγκη λοιπὸν ἀλληλεγγύης. Μάλιστα κύριοι συγγραφεῖς. Ἐάν ἐνδιαφέρεσθε διὰ τὴν ἀναβίωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης, εἰσθε ὑποχρεωμένοι νὰ συνεργασθῆτε· ἔχετε καθήκον συμπράττοντες νὰ στρέψῃτε τὴν προσοχὴν τοῦ ἔθνους εἰς ἑαυτό, ὅπως ἴδῃ ταύτην ἐκ τῶν σπλάγγνων του ἀναπηδῶσιν! Εἰσθε ἀρκετοί, ὥστε ν' ἀποτελέσητε μίαν δύναμιν βαρύνουσαν εἰς τὴν συνείδησιν αὐτοῦ, ἐάν συναπισθῆτε.

Διατί νὰ μὴ θεσπισθῇ εἰσέτι νόμος πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, ὅστις πρὸ παντὸς ἐμᾶς ἐνδιαφέρει; Διατί νὰ μὴ γείνη εἰσέτι ἡ ὑπόμνησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι οἱ ἀθάνατοι πρόγονοι ἡμῶν, οἵτινες ἐδημιούργησαν τὸ θέατρον καὶ ἐνόουν τὴν ἐπὶ τῶν ἠθῶν καταπληκτικὴν ἐπίδρασιν αὐτοῦ, παρεχώρουν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τοὺς πτωχοτέρους τῶν πολιτῶν τὰ θεωρικὰ, καὶ συνεπῶς νὰ ὑποδειχθῇ ταύτη ὅτι ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα ἐκείνων, ἀπαλλάττουσα τοὐλάχιστον τοῦ φόρου τὰ χάριν τῶν ἑλληνικῶν ἔργων εἰσητήρια;—Τοῦτο βεβαίως δὲν θὰ ἀπέτρεπε τοὺς ἠθοποιούς νὰ προτιμῶσι τὰ ἰδικὰ μας ἔργα, διὰ τὴν παράστασιν τῶν ὁποίων ἤδη ὑποβάλλονται, οἱ δυστυχεῖς, εἰς διπλὴν φορολογίαν, ἀρ' οὐ εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ πληρώσωσι καὶ εἰς τὸν συγγραφέα ποσοστά, ὧν εἶνε ἀπηλλαγμένοι διὰ τὰ ξένα· καὶ σημαίνει πολὺ τοῦτο.—Διατί νὰ μὴ καταβληθῇ εἰσέτι οὐδεμία

μέριμνα περὶ τῆς τύχης τῶν ἠθοποιῶν, ὑπὲρ ὧν ὑπὲρ πάντα ἄλλον αἱ συγγραφεῖς εἶνε εἰς θέσιν νὰ φροντίζωσι καταλλήλως; Διατί τέλος πάντων ἡ φιλόπατρις τοῦ Βασιλέως μας Πρόθεσις πρὸς ἀνάστασιν τοῦ ἔθνικοῦ Θεάτρου νὰ τρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ μαρανθῇ, ἀπευθυνομένη εἰς καρδίας ψυχράς, ἐν ᾧ πάντες ἔπρεπε νὰ συσπειρωθῆτε περὶ Αὐτήν, συνεισφέροντες τὰ φῶτα σας, τὴν ἐργασίαν σας, τὸν πατριωτισμόν σας καὶ ἀποξενούμενοι πάσης ἰδιοτελείας;

Ἐάν δὲν γείνωσι πάντα ταῦτα, βεβαιωθῆτε ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἐμπνευσθῆτε μεγάλα ἔργα.

Πήγαιος.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Προοίμιον.— Ἡ κόμπόδα Ρωμάνη.—
 Ἀνάλυσις καὶ ὁμοίως.— Εὐαγγελία
 Νίκα.— Μαρίκα Κοτοπούλη.

Εὐσυνειδησία!

Αὕτη ἡ λέξις εἶνε τὸ συμπέρασμα τῆς μελέτης μου ἐπὶ τῶν παραστάσεων τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος.

Καὶ εἶνε τόσῃ μέγα προσὸν ἡ εὐσυνειδησία καὶ εἰς ὅλα μὲν τὰ ἐπαγγέλματα, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸ θέατρον, ὥστε ὁ ἠθοποιός, μόνον διὰ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ προσόντος του αὐτοῦ, καθίσταται ὄχι μόνον ἄξιος τοῦ μεγάλου προορισμοῦ του, ἀλλὰ καὶ τῆς φυσικῆ τῶν λόγῳ ἐπακολουθούσης γενικῆς ἐκτιμῆσεως, ἣτις εἶνε τὸ τέρμα τῆς ὀνειροπολουμένης καλλιτεχνικῆς του σταδιοδρομίας.

Διὰ τῆς εὐσυνειδησίας ὁ ἠθοποιός οἰασθήποτε κατηγορίας βελτιοῦται ὅσημέραι καθιστάμενος τελειότερος.

Διὰ τῆς εὐσυνειδησίας ὁ ἠθοποιός βαθμηδὸν ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνόδου εἰς τὸ ὕψος τοῦ προορισμοῦ του.

Διὰ τῆς εὐσυνειδησίας καὶ ὁ ἐλάχιστος τῶν ἠθοποιῶν λογίζεται μέγας καὶ πολῦτιμος ἐργάτης τοῦ κολοσσαίου καλλιτεχνικοῦ οἰκοδομήματος, τὸ ὅποion ἐκλήθη ν' ἀνεγείρῃ ἡ ἑλληνικὴ σκηνὴ καὶ τοῦ ὁποίου τὰς βάσεις μόνον ὁ πρὸς τὸ ἐπάγγελμά μας μέγας, εἰλικρινὴς, ἐνθουσιώδης, ἀπειροτέλειος ἔρως δύναται νὰ καταστήσῃ ἐδραίας καὶ δυναμένας νὰ βασιτάσουν τὸν μέγαν τῆς τέχνης βωμόν, ὅπου πρέπει ὅλοι νὰ προσφερθῶμεν ὀλοκαυτώματα χάριν τῆς σκηνῆς, ἀλλ' ὀλοκαυτώματα πολῦτιμα, τῶν ὁποίων τὸ ὕψηλόν παράδειγμα νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς μετέπειτα τῆς σκηνῆς ἐργάτας ὡς γνώμων

ἀσφαλής και ἀλάνθαστος.

Εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τὸ θέατρον δὲν ἐφθασεν ἀκόμη εἰς τὸ ὕψος τοῦ προορισμοῦ του (τὸ δικαίον δὲν εἶνε τοῦ παρόντος), πανταχοῦ δ' ὅπου και ἀν στραφῆ τις, συναντᾷ ἐδῶ μὲν τὴν περιφρόνησιν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα, ἐκεῖ τὴν παράλογον και ἐκ πνεύματος ἀντιλογίας και ἐπιδείξεως γνώσεων εἰδικῶν τοῦ ξένου θεάτρου καταφορὰν, και παρ' ἐκεῖ τὴν ἐγκαταλείψιν συναπαγομένην τὴν ἀπογοήτευσιν, εἰς ἐποχὴν τοιαύτην, ὁποῖα ἡ σημερινή, ἕκαστος ἐξ ἡμῶν, οἷτινες ἐρρίψαμεν τὸν κύβον και διέβημεν ποταμὸν οὔτινος τὰ ρεῖθρα ἀπετελοῦντο ἴσως ἀπὸ τῆς Λήθης τὰ ὕδατα, πρέπει νὰ λέγῃ πρὸς τὸν ἄλλον τὸν εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς του ἐρησυχάζοντα εἰλικρινῆ λόγον, τὴν ἀλήθειαν δηλαδὴ ἥτις ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν και ἀποτυχίαν. Ὁ γάλλος ἱστορικός και φιλόλογος Edgar Quinet, ἐξετάζων τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος του μετὰ τὸ 1870, ἀπευθύνει εἰς τὸν πρόλογον τοῦ θαυμασίου ἔργου του «Τὸ νεώτερον πνεῦμα» τὸ ἐρώτημα :

— Τίνος δεόμεθα ὅπως ἐξέλθωμεν τέλειον τῆς ἀθύσσης ;

— *Εὐλικριεῖας !* ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος.

Τὴν ἐπιβλητικὴν ἀνάγκην τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἰδιότητος ταύτης και παρ' ἡμῖν αἰσθάνεται τὴν σήμερον εἴπερ ποτε ἄλλοτε τὸ ἑλληνικὸν θέατρον.

Μόνον διὰ τῆς εὐλικριεῖας θὰ ἐπέλθῃ συνεννόησις μεταξὺ τῶν ἐργατῶν τῆς σκηνῆς, συνεννόησις δυνάμει τῆς ὁποίας θὰ ἐπιτευχθῆ ἡ πραγμάτωσις τοῦ ὑψηλοῦ ἰδεώδους εἰς τὸ ὅποιον τείνει ἡ τέχνη, και μόνον τότε θὰ ἀναγνωρισθῶν ὡς οἱ πολυτιμότεροι τῶν παραγόντων τῆς πολιτείας, και θὰ ἐπιβληθῶν εἰς αὐτὴν ἐκείνην, ἥτις σήμερον δυστυχῶς (αὐτὸ μόνον ἐδῶ συμβαίνει) ἀν δὲν περιφρονῆ τὸ θέατρον, οὐδέποτε ὁμως ἐδειξε τὸ ἐλάχιστον ἐνδιαφέρον, και τοῦτο εἶνε και τῆς περιφρονήσεως ὑπέρτερον.

Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ ἐπανέλθω προσεχῶς διὰ νὰ ἐξετάσω τὰ δικαιώματα και τὰς ὑποχρεώσεις, δι' ὧν ἐξ ὑπαμοιβῆς συνδέονται ἡ κοινωνία και ἡ σκηνή, και κατὰ πόσον ἐφάνησαν συνεπεῖς ἀμφοτέραι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων και ἀπαιτητικαί εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν δικαιωμάτων.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ μὲ ἐπαναφέρει εἰς τὴν σειράν τῆς ἐπιθεωρήσεώς μου και μοῦ ἐνθυμίζει τὴν «Κόμησσαν Ρωμάνη» ἔργον τῶν Δεζαλέν και Δουμᾶ υἱοῦ, τὸ ὅποιον ἐδιδάχθη ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἐσπέρας ἀπὸ τοῦ θεάτρου τῆς Νεαπόλεως.

Εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ ἐνδικτρίψω διότι ἐσημείωσε, κατ' ἐμέ, τὸν θεατρικὸν σταθμὸν τῆς ἐβδομάδος.

Δὲν γνωρίζω ἐὰν τὸ ἔργον εἶνε ἀφιερωμένον εἰς τοὺς ἠθοποιούς, ἐξάπαντος ὁμως ἐγγράφῃ χάριν αὐτῶν.

Ὁ σκοπὸς του εἶνε νὰ καταδείξῃ ὅτι ψυχὴ διαβίωσασα εἰς τὰ παρασκήνια, γαλουχηθεῖσα ὑπὸ ἐλπίδος τιμῶν και δόξης,

και τυχῶν αὐτῶν ὁπωσδήποτε, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν σκηνὴν ἔστω και ἀν ἀπομακρυνθεῖσα ἀπ' αὐτῆς ζῆ ὑπὸ τὰς καλλιτέρας ὑλικὰς και κοινωνικὰς συνθήκας.

Ἡ ψυχὴ τῆς καλλιτέχνιδος (διότι περὶ αὐτῆς ὁ λόγος εἰς τὸ ἔργον) εἶνε κᾶτι ἀκατανόητον, κᾶτι ἀσύλληπτον, κᾶτι αἰθέριον. Καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κοινῶν ἀνθρώπων πλάσμα κληθὲν νὰ διερμηνεύῃ και διερμηνεύον μυρίους χαρακτῆρας, νὰ ὑποκρίνεται ἀπειρα πάθη, και νὰ παρουσιάζῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἦθος ὅπως διάφορον τοῦ προηγμένου, ἵνα, μετ' ὀλίγον, ἐγκαταλειπομένου και τούτου ὑποδυθῆ ἕτερον. Ἐξ αὐτῆς ὅλης τῆς ἀπειρίας χαρακτῆρων και παθῶν κρατεῖ ἡ καλλιτέχνις κᾶτι, και τὰ πολλὰ ἐξ ἐνός ἐκάστου χαρακτῆρος και πάθους αὐτὰ κᾶτι συγκροτοῦν τὸν παράδοξον, τὸν ὑπερφυσικὸν χαρακτῆρά της.

Αὐτὰ φρονοῦν οἱ συγγραφεῖς τῆς «Κόμησσης Ρωμάνη» και τὰς ἰδέας των αὐτὰς περὶ τῆς ἀτομικῆς ὑποστάσεως μιᾶς καλλιτέχνιδος ἐνεσάρκωσαν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὸ πρόσωπον Καικιλίας τῆς καλλιτέχνιδος, ἥτις ἀπεσῦρθη τῆς σκηνῆς διότι συνεξέχθη τὸν κόμητα Ρωμάνη.

Ἄλλ' ἡ Καικιλία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ εἰς τὴν κοινωνίαν συναναστρεφομένη πολύτιμα νευρόσπαστα, τὰς ἀριστοκράτιδας δηλ. κυρίας. Καθ' ἡμέραν, ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, κάθε στιγμὴν ἀκούει μακρόθεν ἐρχόμενον ἀσθενῆ μὲν ἀλλὰ γνωστὸν ὅσον και θελκτικὸν κρότον.

Εἶνε ἡ ἠχώ τῶν χειροκροτημάτων.

Ὑποφέρει λοιπὸν, πνίγεται εἰς τὴν περικυκλοῦσαν ἀποπνεκτικὴν ἀτμοσφαῖραν, και εἰς τὴν πρώτην εὐκαιρίαν, ἥτις παρῆρθε ὡς ἐκ τῆς καταστροφῆς τῆς περιουσίας τοῦ συζύγου της, ἐπανερχεται περιχαρῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἐν μέτρῳ τῶν παλαιῶν γνωρίμων και φίλων της, διὰ νὰ χειροκροτηθῆ και πάλιν, νὰ θριαμβεύσῃ, νὰ ζῆσῃ !

Διότι ἡ Καικιλία μόνον διὰ τοῦ κοινῶς ζῆ, και τοῦ ἰδιότροπον αὐτὸ σύνολον διαθέσεων ἀλληλοσυγκρουομένων τῆς κατατρώγει τὰς σάρκας, τὸ αἷμα, τῆς καταξέσχίζει τὴν ψυχὴν. Ἀλλὰ τοῦτο κατέστη ἤδη δι' αὐτὴν ἀνάγκη και παραδίδεται ἀσμένως εἰς τὸ μαρτύριόν της αὐτό, τοῦ ὁποίου στέφανος εἶνε τὰ χειροκροτήματα και αἱ ἐπευφημίαι.

Γνωρίζει ὅτι σκηνὴ εἶνε Γολγοθᾶς.

Ἐν τούτοις θαρροῦντως ἀνέρχεται τὴν κοπιώδη ἀτραπὸν, και διευθύνεται ἵνα σταυρωθῆ. Δὲν αἰσθάνεται οὐδένα πόνον, οὔτε κᾶν μετανοεῖ, ἀπεναντίας μὲ ἀγγελικὸν μειδίαμα ἀποδέχεται τὸ μαρτύριόν της, ἀρκεῖ ν' ἀκούσῃ κατὰ τὰς τελευταίας της στιγμὰς τὸν ἀσθενῆ ψίθυρον ἐνθουσιωδῶν ἐπιφωνημάτων, ἀρκεῖ νὰ αἰσθανθῆ τὸ ἄρωμα ἀνθους ἀποσπασθέντος ἀπὸ πλούσιας ἀνοθέσμης προσφερθείσης εἰς ἐνδειξιν θαυμασμοῦ... πρὸς τὸν ἀγῶνά της.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀτομικὴ ὑπόστασις τῆς

καλλιτέχνιδος κατὰ τοὺς Δεζαλέν και Δουμᾶν.

Πλάσμα ἄστατον ἡ Καικιλία νυμφεύεται τὸν κόμητα Ρωμάνη ὄχι διότι τὸν ἠγάπησεν, ἀλλὼς τε τὸ ὁμολογεῖ, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ τὰς ὑψηλὰς κοινωνικὰς σφαίρας, διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὸν τίτλον κομῆσσης... Καλλιτεχνικὴ φαντασιοπληξία.

Ἄλλ' ἡ ἀληθὴς ὑπόστασις της δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐκδηλωθῆ και ἐπανερχεται εἰς τὴν σκηνὴν μὲ πρώτην δοθεῖσαν εὐκαιρίαν. Πρόκειται νὰ δοθῆ παράστασις. Πρωταγωνιστεῖ ἡ Καικιλία. Μετ' ὀλίγον θ' ἀνοίξῃ ἡ αὐλαία. Ὁ κόμης μανθάνει πρὸ τῆς παραστάσεως ὅτι ἡ Καικιλία ἠγάπησε πρὸ αὐτοῦ ἄλλον, κᾶποιον βαρῶνον.

Πῶς εἶνε δυνατὸν ; — Ἡ Καικιλία, ἡ σύζυγός του ;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν, ριπτομένην ὑπὸ τῆς κοινωνίας διὰ τοῦ στόματος τοῦ κόμητος Ρωμάνη, ἀπαντᾷ ἡ Καικιλία, ἀντιπροσωπεύουσα τὴν γνώμην τῶν συγγραφῶν, και καταλήγει λέγουσα ὅτι δὲν ἔχει ὁ κόμης, δηλ. ὁ κόσμος, τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀγνότητα παρὰ γυναικὸς διαβιωσάσης ἐν μέσῳ ποικίλων γνωριμιῶν και σχέσεων ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος της, γυναικὸς ἥτις εἰργάσθη μόνη ἵνα ἀναδειχθῆ. Ὅταν ἡ γυνὴ ἔχῃ οἰανδήποτε φιλοδοξίαν, δὲν θὰ φεισθῆ οὐδεμιᾶς θυσίας νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ποθοῦμενον. Πολλῶν μᾶλλον μία καλλιτέχνις, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ συνθήκην ἡ κοινωνία ἀναγνωρίζει πλεοτέραν ἐλευθερίαν.

Καὶ τῶρα πλησιάζει ἡ ὥρα τῆς παραστάσεως. Ἡ Καικιλία μετὰ τὴν ἐπίπνον πρὸς τὸν κόμητα ὁμολογίαν τοῦ παρελθόντος της, πρέπει νὰ παραστήσῃ. Ὁ σύζυγός της δὲν θέλει και ἀπειλεῖ ὅτι ἐὰν ἐξέλθῃ θὰ φονευθῆ.

— Καὶ μήπως ἡμεῖς δὲν φονευόμεθα καθ' ἐκάστην ;

Ἄπαντᾷ ἡ Καικιλία και προχωρεῖ νὰ ἐξέλθῃ. Ἀδιαφορεῖ ὄντως ἀν θὰ φονευθῆ ὁ σύζυγός της ;

Ὅχι. Διότι ἰδοῦ ἀναλύεται εἰς δάκρυα ἀπελπισίας ὅταν εἶδεν ἐκτελεσθεῖσαν τὴν ἀπειλὴν τοῦ κόμητος. Τὸν ἀγαπᾷ λοιπὸν ; Ἴσως και ἴσως ὄχι.

Ναὶ διότι λυπεῖται διὰ τὸ κακὸν τὸ ὅποιον ἐπροξένησεν «εἰς τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ παιδί», ὅπως ὀνομάζει τὸν κόμητα (και ἐδῶ ἀποδεικνύεται τὸ μεγαλεῖον τῆς εὐπαθοῦς καρδίας τῆς καλλιτέχνιδος), και θρηνεῖ και ζητεῖ συγγνώμην.

Ὅχι, διότι μόλις, και τοῖς ἀπεφάσισε νὰ δηλητηριασθῆ, ἀκούει ἀπὸ τὸν Τόφφολο τὸν διευθυντὴν τῆς σκηνῆς ὅτι πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ θέατρον, ὅπου τὴν καλοῦν ἡ δόξα και τὰ χειροκροτήματα τοῦ κοινῶς, τὸ ὅποιον θὰ κυμαίνῃ κατ' ἀρέσκειάν της, ἀμέσως μεταβάλλει γνώμην και λέγει πρὸς τὸν Τόφφολο ἐρωτῶντα αὐτὴν τί νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς συναδέλφους της :

— Εἰπέ τους ὅτι αὐριον θὰ παραστήσω. Εἰπέ τους δηλ. ὅτι θὰ παραμείνω καλλιτέχνις, ἀν πρὸς στιγμὴν ὑπῆρξα γυνή.

Και πράγματι τὸ κύριον τοῦ χαρακτή-
ρος τῆς γνώρισμα εἶνε ὁ ἔρωσ πρὸς τὴν
σκηνήν, οἰαδῆποτε δ' ἄλλα αἰσθήματα
καὶ ἂν ἐτάραζαν τὴν ψυχὴν τῆς, ἡ διάρ-
κειά των ὅμως ὑπῆρξεν ἐφήμερος καὶ ἐξη-
φανίσθησαν οὐδὲν καταλιπόντα ἔγνος.

Αὐτὴ εἶνε ἡ κόμησσα Ρωμάνη, τῆς ὀ-
ποίας τὸν εὐπαθῆ καὶ περίπλοκον χαρα-
κτῆρα τὸσον ἐπιτυχῶς ὑπεκρίθη ἡ κυρία
Εὐαγγελία Α. Νίκα, εἰς τὴν τεχνικὴν
ὑπόκρισιν τῆς ὁποίας ὀφείλω τὰς προεκ-
τεθείσας ἐντυπώσεις μου τῆς ἀναλύσεως
καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἔργου.

Ἡ πρό τιμῶν ἐτῶν δειλὴ καὶ αἰδῆμων
κορασίς κατέστη ἡδὴ κυρία τῆς σκηνῆς,
κατακτήσασα ὅχι μόνον τὴν ἀθρόαν τῆς
πρωτεύουσας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν ὅπου με-
τέβη ἐκτίμησιν, ἀλλὰ καὶ ἀναφαίρετα
ὄσον καὶ ἀπαράγραπτα ἐπὶ τοῦ τίτλου
τῆς καλλιτέχνιδος δικαίωματα. Ἡ ἑλλη-
νικὴ σκηνὴ ἀπέκτησεν ὀρισμένως τὸν κρᾶ-
τιστον καὶ πολυτιμότερον τῶν παραγόν-
των τῆς, πλούσιον εἰς τέχνην, πλούσιον
εἰς ἔκφρασιν, πλούσιον εἰς κάλλος σκηνη-
κόν, διότι ἡ κυρία Εὐαγγελία Α. Νίκα
εἶνε ἡ ὠραιότερα τῶν Ἑλληνίδων ἡθο-
ποιῶν, ἡ δὲ μορφή τῆς ἔχει τὸ σπανιώ-
τερον καὶ πολυτιμότερον τῶν προσόντων,
μυικὴν ἰσχυρὰν διευθυνομένην ἐντέχνως
καὶ ἀναλόγως πρὸς τὰ διέποντα τὸν χα-
ρακτῆρα, ὃν ὑποδύεται, πάθη.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέτει τὴν κυ-
ρίαν Εὐαγγελίαν Α. Νίκα ὑπεράνω παν-
τὸς ἐπαίνου εἶνε ἡ εὐσυνειδησία μεθ' ἧς
ἐννοεῖ νὰ ἐργάζεται, προσὸν δηλ. τὸ ὀ-
ποῖον, ὁμολογῶ, εἰς πολὺ ὀλίγους ἡθο-
ποιούς ἀπήντησα καὶ τοὺς ὁποίους ἐκά-
στοτε θ' ἀναφέρω ἀπὸ τῶν στηλῶν τού-
των, διότι ἔχω καθήκον νὰ διακηρύττω
τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν εὐσυνειδησίαν
ὅπου καὶ ἂν τὰς ἀπαντήσω. Ἐπὶ τῆ εὐ-
καιρίᾳ ταύτῃ ὀφείλω ν' ἀναφέρω νεαράν
καὶ εὐέλπιδά κόρην πολλὰ ὑπισχυομένην
εἰς τὸ θέατρον, τὴν Δίδα Μαρίκην Δ. Κο-
τοπούλη, προωρισμένην νὰ κατὰσχη-
λαμπρὰν θέσιν εἰς τὰς comédies, τῶν
ὁποίων ἤρξατο κυριαρχοῦσα ἡ βασιλεία.
Ἡ Δίς Μαρίκα Δ. Κοτοπούλη πρέπει νὰ
ἀφοσιωθῆ εἰς αὐτὸ καὶ μόνον τὸ εἶδος τῆς
τέχνης, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ παρα-
κολουθῆ πάντοτε ἐπιμελῶς τὴν πρῶτον
τοῦ θεάτρον καὶ νὰ μὴ ἀρκῆται εἰς τὴν
ἀπλῆν καὶ σχετικῶς ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσιν
τοῦ ρόλου τῆς, ὅπως δυστυχῶς πολλοὶ καὶ
πολλοὶ συνάδελφοὶ τῆς.

Τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον, φρονῶ, εὐρί-
σκειται εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναγεννήσεώς
του.

Δὲν ὑπάρχει περὶ αὐτοῦ δευτέρα γνώμη.

Ἐχει λοιπὸν ἀνάγκην παραγόντων
ἰσχυρῶν διὰ νὰ κινηθῆ καὶ λειτουργήσῃ
ἐπαξίως τοῦ μεγάλου του προορισμοῦ.

Ὁ μὲν ἐκ τούτων εἶνε ἀναντιρρήτως
ἡ κυρία Εὐαγγελία Α. Νίκα, ὃ δ' ἕτερος
ἐν τῇ διακλάσει του εὐρισκόμενος ἡ Δίς
Μαρίκα Δ. Κοτοπούλη.

Ἡ ἑλληνικὴ σκηνή, ἡ ἑλληνικὴ τέχνη
εἶνε πτωχὴ. Σὰς τείνει χεῖρας ἰκέτιδας,

διότι σὰς ἐνόμισεν ἀξίας τῆς τιμῆς αὐτῆς.
Δὲν ἠπατήθη Οἰκτεῖρατὲ τὴν λοιπόν.
Θεραπεύσατε τὰς πολυειδεῖς πληγὰς τῆς.
Ἐκδύσατέ τὴν τὰ ράκη, καὶ ἐνδύσατέ τὴν
πορφύραν· ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν ὄλων
αὐτῶν... μελετᾶτε... μελετᾶτε... μελε-
τᾶτε...

9 Ἰουνίου 1901

MAX HIDALGO

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

— Ἡ τάξις δὲν ἀπεκατέστη τελείως εἰς τὸν
ὀρίζοντα καὶ ἔνεκα τούτου τὰ θέατρα δὲν ἐτα-
κτοποιήθησαν ἀκόμη.

— Εἰς τὸ θέατρον «Νεαπόλεως» ἐπαίχθη
κατ' ἐπανάληψιν ἡ «Κόμησσα Ρωμάνη» τῶν
Δὲ Ζαλὲν καὶ Δουμᾶ υἱοῦ.

— Τὴν Κόμησσαν ὑπεδύθη λίαν ἐπιτυχῶς
ἡ κ. Νίκα, τὴν ὁποίαν παρεκλόουθησε χειρο-
κροτοῦν τὸ ἀσφυκτικῶς συνοουόμενον πλῆθος.

— Ἡ ὑπόκρισις τῆς καὶ δὴ κατὰ τὰς σκη-
νὰς μετὰ τοῦ συζύγου τῆς ἦτο φυσικωτάτη.

— Ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ χάρις μεθ' ἧς ἐπαίξεν
ἦτο ἀπαράμιλλος.

— Προχωρεῖ μετ' ἄλλα πρὸς τὸ τέλειον.

— Ὁ Μέγας οὐλας ὡς σύζυγος ἐπαίξε πολὺ
καλὰ.

— Καὶ ὄλοι οἱ ἄλλοι ἡθοποιοὶ ἦσαν εἰς τὸν
ρόλον τους

— Ἐνόμιζε κανεῖς, ὅτι οἱ συγγραφεῖς ἔγρα-
ψαν δι' αὐτοὺς τὴν Κόμησσαν.

— Ἡ κ. Δὲ Λαντᾶνα μόνον παρατηροῦμεν,
ὅτι ἦτο πολὺ φοβισμένη καὶ αἱ φράσεις τῆς
ἐλέγοντο ἔξαφνα-ἔξαφνα.

— Προχθὲς ἐδόθη λίαν ἐπιτυχῶς ὁ «φίλος
τῶν γυναικῶν».

— Χθὲς θὰ ἐδίδοντο «Αἱ δύο ὄρφανα»
ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἔνεκα τῆς βροχῆς.

— Ἀπόψε ἐπαναλαμβάνεται ὁ τὸσον ἐπι-
τυχῶν «Φίλος τῶν γυναικῶν».

— Λίαν προσεχῶς ὁ θίασος θὰ δώσῃ τὰ
«μῆλα τοῦ γείτονα», κωμῳδίαν περὶ τῆς ὁποίας
ἐγράψαμεν προχθὲς.

— Τὴν Πάουλαν θὰ ὑποδύθῃ ἡ κ. Νίκα
μεταφρασμένην εἰς ἄνδρα.

— Τὸ ἀνδοικὸ κόστος ἐτελείωσε χθὲς.

— Ἐτι δὲ αἱ ἐπὶ τούτῳ εἰδικῶς παραγγελ-
θεῖσαι περοῦκαι χρήσιμοι διὰ τὸν χαρακτῆρα
τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐξεγυμνάσθη τελείως.

— Κατόπιν θὰ δοθῆ ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ συ-
ναδέλφου Τίμου Μωραϊτίνῃ.

— «Μετὰ 100 ἔτη».

— Αἱ δοκιμαὶ τῆς ὁποίας ἤρχισαν προχθὲς.

— Εἰς τὸ θέατρον «Ὁμοιοίαις» ἐπαίχθη τὸ
«διὰ τῆς Ῥομφαίας».

— Ὅλοι ἐπαίξαν καλὰ, ἰδίᾳ δὲ ὁ Τσοῦκας,
ὡς Κορροῦ, ὁ Λύκος.

— Ἐτι δὲ ἡ χαριτωμένη καὶ ἔξυπνη κω-
μῳδία «ἡ μονομαχία τῶν γυναικῶν» εἰς τὴν
ὁποίαν διακρίνεται ὁ Δαμάσκος

— Καὶ ἡ δις Μαρίκα Κοτοπούλη καὶ ὁ Νι-
κολάου.

— Κατόπιν ἐπαίχθη ὁ ἀγαπητικὸς τῆς Βο-
σκοπούλας μετ' Μῆτρον τὸν μοναδικὸν εἰς τὸν
ρόλον τούτον Κοτοπούλην.

— Καὶ μετὰ Γιάννηνα τὴν Μαρίκαν Κο-
τοπούλη, ἡ ὁποία τὴν ὑποδύεται πολὺ καλὰ.

— Μόνον εἰς τὴν σκηνὴν τῆς κατάρτας παρε-
φέρθη ὀλίγον τοῦ δέοντος

— Ἀμφότεροι κατ' ἐπανάληψιν ἐχειροκρο-
τήθησαν.

— Ὁ Λιάκος ὅμως πολὺ ἄπειρος καὶ μετ' ἄσθε-
νήν καὶ ἀκανόνιστον φωνήν.

— Ἐδόθη καὶ τὸ «ταξεῖδι τοῦ Περισιῶνα»
κωμῳδία ἀστειοτάτη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πολὺς
Σταματόπουλος ἐγάλασε κόσμον.

— Οἱ θεαταὶ, κατόπιν τῶσον ἐτῶν, ἔβλεπον
πάλιν τὸν ἀγαπητὸν τους κωμικὸν Σταματό-
πουλον ἀπὸ τῆς σκηνῆς.

— Τὰ χειροκροτήματα διέκοπτον τὴν παρά-
στασιν.

— Κατ' ἐπανάληψιν ἐδόθησαν οἱ «Παληά-
τσοι» οἱ ὁποῖοι προχθὲς διεκόπησαν ἔνεκα τῆς
πεσοῦσης βροχῆς.

— Ἡ ὁποία ἤρχισεν νὰ πίπτῃ . . . μετ' τὴν
αὐλαίαν τῆς α'. πράξεως.

— Ἀπόψε ἐπαναλαμβάνονται.

— Εἶνε πολὺ ἔξυπνη κωμῳδία, μετ' ὠραίαν
πλοκὴν, ξακαρδιστικὰς σκηνὰς καὶ ἐπεισόδια.

— Καὶ εἰς αὐτὴν ὁ Σταματόπουλος θριαμ-
βεύει.

— Λίαν προσεχῶς ὁ θίασος θὰ δώσῃ τὸν
«Μέγαν Ναπολέοντα» ἱστορικῆς ἐποχῆς.

— Τεσσαράκοντα πρόσωπα ἐπὶ σκηνῆς μετ'
πλουσίας καὶ ποικιλοχρῶμους ἐνδυμασίας.

— Αἱ ὁποῖαι κατεσκευάσθησαν ἐπὶ τούτῳ.

— Ὡς καὶ δύο ὠραῖαι σκηνογραφίαι, ὧν ἡ
μία παριστᾷ ἀνάκτορα, ἡ δὲ πλατεῖαν.

— Καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ὁ θίασος ἐξώδευσε 2,
500 δραχμὰς

— Προτοιμάζει δὲ καὶ τὴν «Βασιλείαν τῶν
Γυναικῶν» τοῦ Στρατηγοπούλου.

— Ἐδόθη κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τοῦ ἑλλη-
νικοῦ μελοδράματος ἡ Κάριεν τοῦ Bizet κατὰ
μετάφρασιν τοῦ κ. Γ. Κλεώπα.

— Τὴν δευτέραν φορὰν ἐπαίχθη καλλίτερα
ἀπὸ τὴν πρώτην.

— Ἀλλὰ καὶ πάλιν μετ' ὀλίγον προνα d'
orchestra, τὰ πῆγαν καλὰ, ἐὰν ἐξαιρέσῃ τις
τὸν κορυφαῖον τοῦ χοροῦ Ρουγκέρην ὅστις
ὠρύετο κυριολεκτικῶς.

— Ὁ Μωραϊτῆς ὡς Δὲ Ζαζὲ εἰς τὴν α' πρᾶ-
ξιν ἔβγαλε ἓνα re bemol ἔξω ἀπὸ τὸ spartito.

— Ἐνῶ ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν φθάνει οὔτε
στὸ ντό.

— Καὶ ὅμως μισὸ τόνο ἀκόμη καὶ ἔβγαξε
mi naturale, σὺν τὸν Tamano.

Ἡ Μπατσίνη ἐτραγοῦδισε καλὰ, ἀλλὰ τὰ
ἑλληνικὰ δὲν τὰ ἐσυνῆθεισεν ἀκόμη καὶ τρῶει
τὰ λόγια.

Ἡ Ὀζιγιὸν ὡς Μιχαῆλα, ἐπαίξε ὠραῖα, ἂν
καὶ ἐφαίνετο ἀρκετὰ φοβισμένη στὴ σκηνή, ἡ
δὲ ξανθία περοῦκα τῆς ἔκανε ἓνα τεράστιο κε-
φάλι.

Φάλτσα ὅμως δὲν ἔκανεν. Ἀλλὰ γιατί ἔκα-
νε talio στὴ Ῥομάντζα τῆς εἰς τὴν 3ην πρᾶ-
ξιν, ἐνῶ ἡ φωνὴ τῆς εἶνε ἀρκετὰ κάτω.

— ὈΚυππαρίσης ὁ πλέον intonato ἀπ' ὄλους
ἐτραγοῦδισε καλὰ, μετ' ὄλο τὸ φοβισμένον ὕφος,
ποῦ εἶχε καὶ αὐτός. Μπράβο του.

— Φωνὴ ὅμως μᾶλλον μπάσσου παρὰ βα-
ρυτόνου.

— Ἡ μετάφρασις ἡδύνατο νὰ εἶνε καλλι-
τέρα ἂν καὶ εἰς τὰ ντουέτα, καὶ εἰς τὸ μέρος
τοῦ Ἑσκαμίλλο εἶνε τελεία.

— Ἀφίκετο καὶ ὁ Βακαρέλης μετὰ τῆς κ.

Ταντολίνη.

— Εἶνε κατενθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ὑποδο-
χὴν ποῦ τοῦ ἔκαμαν εἰς τὴν Σπάρτην.

— Θὰ ἐπαίξε χθὲς εἰς τὴν «Τραβιάταν»,
ἀλλ' ἡ βροχὴ ἐματαιώσε τὴν παράστασιν.

Ἐπὶ μελέτην ὁ Μάρκο-Βότσαρης τοῦ Κα-
ρέρ, τὸ φόρτε τοῦ Βακαρέλη.

— Εἰς τὸν ἴσως λάθει μέρος καὶ ἡ Ταντολίνη,
ἧτις διαβάζει τὸν ρόλον τῆς διὰ νὰ ἴδῃ ἂν τῆς
ἀρέσῃ.

— Διότι δὲν ἐννοεῖ νὰ παῖξῃ δευτερεύοντα
πρόσωπα.

— Ἐὰν ἀποποιηθῆ τὸν Μάρκον Μπότσα-
ρη, τότε θὰ λάθῃ μέρος ἡ Δίς Λίζα Ὀζιγιόν.

— Ἐπίσης προσεχῶς θὰ ἀκούσωμεν καὶ
πάλιν τὸν ἀληθῆ θρίαμβον τοῦ θίασου τὸν Ῥι-
γολέτον, μετ' Ζιλδαν τὴν Μπατσίνη, δούκα τὸν
Μωραϊτῆν, Ῥιγολέτον τὸν Βακαρέλην καὶ
Μανταλέναν τὴν Ὀζιγιόν.

Ἐχει ὅμως ἀνάγκην δυνατῆς ὑποστηρίξεως
τὸ μελόδραμα.

Ὁ κόσμος δὲν συρρέει ὡς ἔπρεπε, καὶ ἀπο-
γοητεύονται οἱ φιλότιμοι νέοι, οἵτινες τραγου-
δοῦν σχεδὸν δωρεάν. Ὁ Βακαρέλης μελετᾷ τὸ
μέρος τοῦ I on Carlo εἰς τὸν Ernani, τὸ ὀ-
ποῖον ἔκαμε πρὸ ἡμερῶν ὁ Μαντζάρας σημεῖω-
σας μίαν ἀποτυχίαν.

— Κυφορείται ή πρόσληψις του Χατζη-
λουκᾶ.

— Είς του Τσόχα καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα
ὁ «Δικαστής» καὶ «Σέργιος Πανίνης».

— Ἐτοιμάζει τὸν «ἐφεδρον σύζυγον» κω-
μωδίαν εὐφυστάτην.

— Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐδόθη ἡ «Τιμὴ» μετὰ Τραστ
τὸν Χαλκιοπούλου καὶ Ροβέρτον τὸν Ἀγγε-
λάκην.

— Οἱ ὅποιοι ἐθριάμβευσαν κυριολεκτικῶς.

— Ἐλεονώρα-Λαλαούνη, Ἄλμα-Ράϊνιγκ.

— Τὸ θέατρον ἦτο γεμάτο μέχρις ἀσφυξίας.

— Χθὲς θὰ ἐπαίξεται ὁ «Σιδηροδρομικὸς ἐπι-
θεωρητής» κατὰ μεταφράσιν τοῦ Στρατήγη
ἄλλ' ἔβρεξε.

— Προσεχῶς τοὺς ἀναβληθέντας «Βρυκό-
λακας» καὶ τὴν «Νόραν» κατ' ἀπαίτησιν τῶν
Πειραιῶν.

— Οἱ ὅποιοι εἶνε κατενθουσιασμένοι μετὰ τὸν
θίασον τοῦ κ. Ἀλεξιάδου.

— Καὶ οἱ ὅποιοι ἀγαθοῦν πολὺ τὰ ἔργα τοῦ
Ἰψεν.

— Χθὲς θὰ ἐδίδετο εἰς τὸ θέατρον Τσόχα
ἐν Πειραιεὶ ἓν νεὸν δῶμα εἰς πράξεις τεσσ-
σaras.

— Συγγραφεὺς ἡ δεκαπενταετίας δεσποινίς
Μαυρούλια, θυγατὴρ τοῦ ἐν Πειραιεὶ Πται-
σματοδίκου.

— Το ὄλον δῶμα πεζόν, τὸ δὲ μέρος τῆς
πρωταγωνιστρίας ἐμμετρον.

— Ἡ σκηνὴ ὑποκείται εἰς τινὰ πόλιν τῆς
Πελοποννήσου.

— Τα δὲ πρόσωπα τοῦ δράματος... εἶνε Ἰσπα-
νοὶ καὶ φοροῦν ἀκόμη τα ρούχᾳ τους!

— Κρατοῦν δὲ κιθάρας.

— Ὁ τίτλος τοῦ εἶνε «Βλέπει ὁ Θεός»...
καὶ οἱ αὐτο βρέχει!

— Θα γίνῃ ἀποψη, ἐὰν δὲν βρέξῃ.

— Εἰς τὰς Πάτρας ὁ θίασος τῆς κ. Βερῶνῃ
θριαμβεύει.

— Ἐπαίξει «τὰ φαινόμενα καὶ πράγματα»
τοῦ Ζωρα.

— Ἐπι δὲ τὸν «Ἐνοχον» τοῦ Φῶς μετὰ τὸν
Πετρίδην καὶ Κάρολον τὸν Γενναῖον.

— Περὶ τῆς θριαμβευτικῆς ἐπιτυχίας των
ἔχομεν ἅπτα δείγματα.

— Χθὲς ἐπαίξεν ὁ θίασος τὴν τιμὴν.

— Οἱ Πατρινοὶ λατρεύουσι τὴν κ. Βερῶνῃ.

— Αὐτὰ κατὰ τὴν τρίτην περιοδείαν τῆς...

Ἡ Τοιμπίδα.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ

«Τὰ μῆλα τοῦ γείτονα».

«Τὰ μῆλα τοῦ γείτονα» εἶνε ὁ τίτλος τοῦ
νέου ἔργου, τὸ ὅποῖον θὰ παιζῇ λίαν προσεχῶς
ὁ θίασος «Νεαπόλεως».

Ἡ ὑπόθεσις ἐν ὀλίγοις ἔχει οὕτω:

Χήρα τις Κρυσταλλίνῃ ὀνόματι περιφρουρεῖ-
ται ἀγρύπνως ὑπὸ δύο γραιῶν συγγενῶν τῆς,
τὰς ὁποίας αὐτὴ ὀνομάζει φρούρια. Τὴν Κρυ-
σταλλίνην ἀγαπᾷ νέος τῆς ἐποχῆς, τὸν ὅποῖον
ὁμως κατ' οὐδένα λόγον θέλουσι αἱ γραιαὶ ὡς
γαμβρόν προτιμοῦν ἄλλον. Δικηγόρον τινὰ με-
σήλικα, ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἐδοκί-
μασε τὸν ἔρωτα, οὔτε ἐκάπνισεν, οὔτε διεσκέ-
δασεν, ἀλλὰ διηνεκῶς μετὰ τοὺς κώδικας ἴσχο-
λεῖτο· τοῦτον θεωροῦν ὡς καλὸν ἄνθρωπον καὶ
καὶ διὰ τοῦτο τὸν προτιμοῦν τοῦ νέου, ἀλλ' ἡ
Κρυσταλλίνῃ δὲν τὸν ἀγαπᾷ. Ὁ δικηγόρος φί-
λος τοῦ νέου, τοῦ ἔραστοῦ τῆς Κρυσταλλίνης,
ζητεῖ συμβουλὰς ἀπὸ τὸν νέον, ὅστις τὸν ὀδη-
γεῖ πῶς νὰ φέρεται πρὸς τὰς γυναῖκας. Πρὸ
τοῦ πρὸς τὴν Κρυσταλλίνην ἔρωτος τοῦ νέου,

οὗτος ἡγάπα ἄλλην ὀνόματι Πάουλαν· ἅμα τὴν
ἐγκατέλειψεν ἀπεφάσισεν αὐτὴν διὰ τὸ ἦναι ὑ-
πανδρος καὶ λαμβάνει ἓνα ὡς σύζυγον· καθ' ἣν
στιγμὴν ὁ δικηγόρος καταστρώνει τὰ σχέδιά
του, ἐμφανίζεται ἡ Πάουλα, ἥτις ἀναχωρεῖ
κρύφα ἀπὸ τὴν συζυγικὴν στέγην καὶ ἔρχεται
πρὸς ἀναζητήσιν τοῦ νέου, πρῶτην ἔραστοῦ τῆς·
διὰ τὸ ἀποφυγῆ ὁμως τὰς παρενοχλήσεις τοῦ
κόσμου μεταμφιέζεται εἰς ἄνδρα καὶ ἀρχίζει
τὴν περιοδείαν· συναντᾶται τότε μετὰ τὸν δικη-
γόρον, ὁ ὁποῖος ἐλυκισθεὶς ἀπὸ τὴν ὠριότητα
τῆς Πάουλας ἀρχίζει νὰ ἐφαρμύξῃ δοκιμαστι-
κῶς τὸ μάθημα, τὸ ὅποῖον τοῦ ἔκαμεν ὁ νέος,
καίτοι τὴν ἐξέλαθεν ὡς ἄνδρα κατ' ἀρχάς· τέ-
λος ἀνακαλύπτει, ὅτι εἶναι γυνὴ καὶ τῆς ἐπιτί-
θεται συστηματικώτερον, ἀλλ' αὐτὴ φεύγει καὶ
τὸν ἀφίνει κεχρησμένον. Ὁ δικηγόρος ἅμα τῇ ἀ-
φίξει τοῦ νέου διηγείται αὐτῷ τὰ διατρέξαντα.
οὗτος δὲ τὸν συμβουλεύει νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ
παντοῦ ἀναζητῶν αὐτὴν εἰς τὰ ξενοδοχεῖο τῆς
πόλεως· ἐντὸς ἐνὸς σακκιδίου, ὅπερ ἀφίνει ἡ
Πάουλα ἀναχωροῦσα, εὐρίσκουσι κάρταν τινά, ἐξ
ἧς ἀνακαλύπτουσι τὸ ἀνδρικὸν ὄνομα ὑπὸ τὸ ὁ-
ποῖον ἐκρύπτετο ἡ Πάουλα καὶ εὐθὺς ὁ δικη-
γόρος ἀρχίζει τὴν καταδίωξιν· ἡ Πάουλα διὰ
τὸ μὴν ἀνακαλυφθῆν ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς, ἀλ-
λάζει καθὲς ἡμέραν καὶ ξενοδοχεῖον· τέλος ὁ
δικηγόρος τὴν ἀνακαλύπτει καὶ καθ' ἣν στιγ-
μὴν ἀρχίζει νὰ τῆς ἐκφράξῃ τὸν ἔρωτά του
ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ συζύγου τῆς ἐρχομένου
τυχαίως εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐκεῖνο, κατόπιν
τόσων κόπων, οὗς ὑπέστη πρὸς ἀναζητήσιν αὐ-
τῆς, ὅπως ἀναπαυθῆ. Ἡ Πάουλα φοβηθεῖσα
κρύπτει τὸν δικηγόρον εἰς ἓν ἐρμάριον, ἀλλ'
ἀφοῦ λάβουσι χώραν πολλὰ ἐπεισόδια τοὺς ἀνα-
καλύπτει ὁ σύζυγος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ νέου·
ἐκεῖνοι διὰ τὸ ἀποφύγουν τὴν ὄργην τοῦ συ-
ζύγου ρίπτονται κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ
πίπτουσι ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν κατωθι οἰκιῶν,
ὅπου συμβαίνουν πολλὰ ξεκαρδιστικώτατα
σκηνά. Ὁ σύζυγος φυλακίζεται, ἀπολύεται δὲ
τῇ συστάσει τοῦ νέου, ὅποτε μετὰ γενναίαν
περιπλάνησιν συναντῶνται ὅλοι μαζὺ εἰς ἓν ξε-
νοδοχεῖον, ἔνθα ὁ δικηγόρος ἦτο χωμένος κά-
τωθεν μιᾶς σκάφης. Ἐκεῖ ὁ σύζυγος λαμβάνει
τὴν σύζυγόν του, ὁ νέος τὴν Κρυσταλλίνην καὶ
ὁ δικηγόρος... μένει καὶ πάλιν δικηγόρος!

Μᾶς ἐστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν
δημοσιεύομεν ὡς ἔχει :

Ἀξιότιμε κ. Διευθ. τῆς «Νυκτερίδος»

Καταχωρίσατε, παρακαλῶ, εἰς τὸ ἔγκριτον
ὕμνων φύλλον, χάριν τῆς ἀληθείας, τὰ ἑξῆς :
ὅτι ἡ καλλιτέχνις Βασιλεία Στεφάνου, ἡ προσ-
κληθεῖσα ὡς πρώτη πρωταγωνίστρια εἰς τὸν
ὄν ἀνῆκε θίασον, δι' ἀγνώστους μοι λόγους
εἶχεν ἀποσυρθῆ τοῦ θιάσου πρὶν ἢ ἐγὼ φθάσω
εἰς Ἀθήνας, ἄλλως τε θὰ ἦτο πικρὸν δι' ἀμ-
φοτέρους νὰ γνωσθῆ ὅτι ἐγὼ μὲν προσεπάθησα
νὰ συμπαρασῶρῃ ἐν κύριον πρόσωπον θιάσου, ὃν
σέβουμαι ἀρχοῦντως, ἐκεῖνη δὲ ὅτι ἤρχετο εἰς
συμφωνίαν νέας ἐργασίας, ἐνῶ ἀνῆκεν εἰς θία-
σον.

1. Ιουνίου 1904

Δέξασθε
Θ. Πεταλᾶς

**ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
Ν. Ε. ΓΕΩΡΓΑΤΟΥ**

Ἀκριβῶς ἐναντι Χρηματιστηρίου.

Πλοῦτον δερμάτων καὶ ἀπειρίαν χρω-
μάτων εὐρίσκετε, πρωτοφανές δὲ γούστο
καὶ φόρμες, χάρις εἰς τὸν βέλτην διευθυ-
τὴν του. Ἀπλῆ ἐπίσκεψις ἐπισφραγίζει τ'
ἀνωτέρω.

ΚΟΥΡΕΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

33. Πανεπιστημίου 33.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΙΑΩΝ

ΛΕΥΚΑΔΙΤΟΥ

Προμηθευτοῦ τοῦ Βασιλέως

236—ΧΑΥΤΕΙΑ—236

ΠΡΟΤΥΠΟΝ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΝ ΚΟΥΡΕΙΟΝ

Δ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ

5. Πατησίων 5.

Καὶ πλέον ἰδιότροπος φεύγει κατενθουσιασμένος

ΧΟΡΑΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΟΡΩΤΗΣ

ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΩΝ

Ὁδὸς Κιάφα ἀριθ. 10.

ΑΛΕΞ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Ὁδοντοῖατρος

Ὁδὸς Θεμιστοκλέους ἀριθ. 1.

ΜΕΓΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

Σέλις καὶ Λεμονάδων

Ἡ ΠΑΛΑΙΑ ΚΥΨΕΛΗ,

Ἴω. Σπ. Ἀγγελίτις

4 — Θεμιστοκλέους — 4

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ & ΑΡΓΥΡΟΧΟΕΙΟΝ

Εὐθυμίου Α. Ζολώτα

Ὁδὸς Ἀγ. Μάρκου ἀρ. 44 (Ὁπισθεν Χρυσο-
στολαιωτίσσης. — Ἀθῆναι.

Ἐν αὐτῷ κατασκευάζονται καὶ ἐπισκευάζονται
μετ' ἀκριβείας ἅπαντα τὰ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ
Κοσμήματα

ΕΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Παλαιὸν Φάληρον

Ἀλκιβιάδου Βοτέα

Δίδονται καὶ παγωτά.

ΔΕΡΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

Η. Μπαβέα

Ὁδὸς Ἀγ. Μάρκου Πλατεία Ἱεροῦ Λόγου.

Πωλοῦνται: βερνίκια καὶ ἅπαντα τὰ εἶδη
ὑποδηματοποιίας.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἐνα ποτῆρι μῦθρα

Εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον «Ἰεταί Πατρῶν»
Ὁδ. Πατησίων κάτωθεν οἰκίας Κουταντζόγλου